

Analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych znajdujących się na terenie gminy Mońki w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji

ZATWIERDZAM

BURMISTRZ

mgr Zbigniew Karwowski

Spis treści

1. Cel opracowania.....	3
2. Podstawa prawna i podstawowe pojęcia.....	3
3.Podstawowe informacje o gminie Mońki.....	5
3.1 Położenie i podział administracyjny.....	5
3.2 Zasoby wodne.....	5
4. Identyfikacja występujących obszarów wodnych.....	11
5. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych.....	11
6. Kontakty alarmowe.....	12
7. Podsumowanie.....	13

1. Cel opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych znajdujących się na terenie gminy Mońki w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

2. Podstawa prawna i podstawowe pojęcia

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
  - a. oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b. objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
  - c. uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada (art. 4 ust. 2):

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zgodnie z art. 16 pkt 22 i pkt 28, art. 19 i art. 26 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.) oraz art. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r.

o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714) poprzez:

- a) kąpielisko - rozumie się wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpielii; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- b) miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii - rozumie się wykorzystywany do kąpielii wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem;
- c) obszar wodny - rozumie się wody śródlądowe oraz wody przybrzeżne w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m;
- d) wyznaczony obszar wodny - rozumie się kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

3. Podstawowe informacje o gminie Mońki

3.1 Położenie i podział administracyjny

Gmina Mońki położoną jest w centralnej części województwa podlaskiego w podregionie Białostocko - Suwalskim. Razem z miastem Mońki administracyjnie obejmuje obszar o powierzchni 161,6 km². Sąsiaduje z gminami: Knyszyn, Krypno, Jaświły, Goniądz oraz Trzcianne, które razem z Gminą Jasionówka tworzą powiat moniecki.

Sieć osadniczą gminy tworzy miasto oraz 42 wsie, wchodzące w skład 41 sołectw.

Mapa nr 1 - położenie Gminy Mońki w powiecie monieckim (źródło: www.gminy.pl, www.google/maps/)

3.2 Zasoby wodne

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Mońki należy do dorzecza Wisły -76% leży w obrębie zlewni rzeki Narwi, a 24% w zlewni Biebrzy. Sieć wodna na obszarze gminy jest słabo rozwinięta. Łączna powierzchnia wód otwartych wynosi 83 ha, co stanowi 0,5% obszaru gminy (śr. woj. 1,0%). Głównym elementem sieci hydrograficznej jest rzeka Nereśl, która płynie z północy na południe (ogólny kierunek) przecinając obszar wschodniej części gminy. Głównymi dopływami rzeki Nereśli są: rzeka Targonka i Rumejka. Są to niewielkie prawobrzeżne dopływy, które razem z rzeką Nereśl odwadniają całą wschodnią część gminy. Natomiast zachodnia część gminy odwadniana jest przez rzeczkę Kosódkę i Gołdę płynącą przez

fragment zachodniej części gminy położonej już w obrębie Kotliny Biebrzańskiej. Są to ciek wodne odprowadzające wody do rzeki Biebrzy, położonej na zachód od Gminy Mońki.

Przez teren gminy przebiega wododział wód powierzchniowych III rzędu wyodrębniający obszar zlewniowy rzeki Nereśli i rzeki Biebrzy.

Gmina Mońki graniczy z linią brzegową Jeziora Zygmunta Augusta położonego na terenie gminy Knyszyn. Teren wokół Jeziora Augusta od strony gminy Mońki jest podmokły i trudno dostępny. Linia brzegowa jeziora porośnięta jest trzcina.

Na terenie gminy w miejscowości Żodzie i Hornostaje znajdują się dwa zbiorniki wodne w miejscu starych żwirowni zalanych wodą. Wymienione obiekty są własnością osób prywatnych.

Linia brzegowa zbiorników jest w większości porośnięta roślinnością wynurzoną. Dno zbiorników pokryte jest wodorostami. W związku z powyższym kąpiel w w/w obiektach jest niedozwolona i niebezpieczna.

Zbiorniki wodne są odpowiednio oznakowane znakami zakazu kąpieli oraz znakami informacyjnymi, iż jest to teren prywatny.

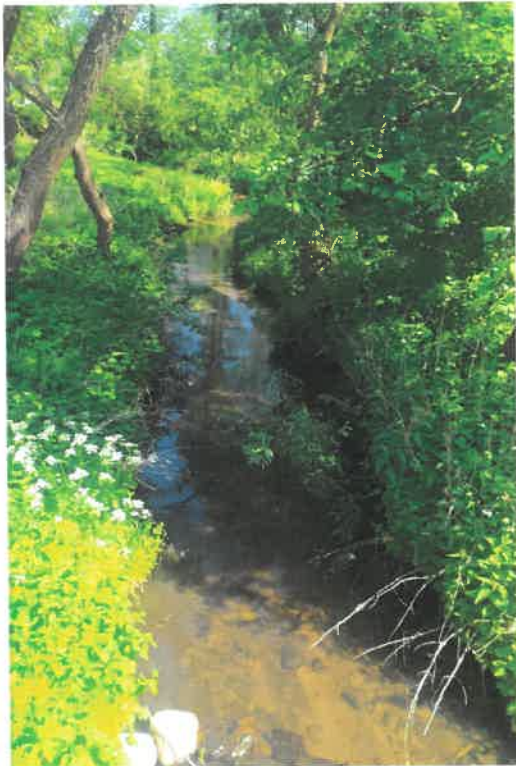

Fot. jezioro Augusta (źródło: <https://www.youtube.com/watch?v=itOnp8xSqow>)

Fot. rzeka Nereśl

Fot. rzeka Targonka

Fot. rzeka Rumejka

Fot. rzeka Kosódka

Fot. rzeka Golda

Fot. zbiornik wodny w miejscowości Żodzie

Fot. zbiornik wodny w miejscowości Hornostaje

4. Identyfikacja występujących obszarów wodnych

Na terenie gminy Mońki nie wyznaczono kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w rozumieniu ustawy Prawo wodne. Nie planuje się również tworzenia takich miejsc w przyszłości.

Na podstawie dotychczas podjętych działań przez Urząd Miejski w Mońkach stwierdza się, że na terenie gminy Mońki:

- nie zidentyfikowano miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
- brak jest terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych,
- brak jest zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
- nie występują obszary wodne stanowiące miejsca niebezpieczne, wykorzystywane przez ludzi do kąpieli lub w inny sposób (np. lodowiska na stawach, spontaniczne wyścigi kajaków, morsowanie itp.).

„Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego, obowiązek ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywania informacji o ujawnionych zagrożeniach właściwej radzie gminy, wynikający z art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, powinien realizować na obszarze, na którym wykonuje ratownictwo wodne.

Obowiązek ten powinien być również realizowany w odniesieniu do wyznaczonych obszarów wodnych, ale głównie tych, na których na podstawie umowy z zarządzającym wyznaczonym obszarem wodnym dany podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego organizuje, kieruje i koordynuje działania ratownicze.”¹

5. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych

Kąpiel lub zabawa w wodzie, to forma rekreacji związana z letnim wypoczynkiem. Wejście do wody stwarza jednak zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- pływanie pod wpływem alkoholu i środków odurzających,
- wstrząs termiczny,
- nadmierne oziębienie organizmu,
- wchodzenie do wody przy schorzeniach,
- niedostateczne umiejętności pływania,
- skurcze, zasłabnięcia,
- wiry,

---

¹ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, departament ochrony Ludności i zarządzania Kryzysowego – DOLiLK-NRGW-5503-89/2021 „Wyjaśnienia w zakresie wykonywania ratownictwa wodnego”.

- skakanie do wody,
- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- nieodpowiednia zabawa,
- nagła zmiana warunków na wodzie,
- kąpiel w miejscach nie wyznaczonych.

Zagrożenia dla osób kąpiących się wynikają z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- korzystania z miejsc nie przystosowanych do kąpeli - wplywania w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste,
- wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- odbywania kąpeli w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- odbywania kąpeli przy niesprzyjających warunkach pogodowych,
- możliwość kolizji z jednostkami pływającymi.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa, sportów zimowych lub przemieszczania się po lodzie
- załamania się pokrywy lodowej pod ciężarem wjeżdżającego na lód sprzętu lub osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach dopływu i odpływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych,
- w przypadku wpadnięcia do wody – z braku lub słabej umiejętność właściwego zachowania się, pływania, szok termiczny, szybkie wychłodzenie organizmu, brak sprzętu asekuracyjnego umożliwiającego wyjście na lód,
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

6. Kontakty alarmowe

- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Mońkach ul. Mickiewicza 18, 19-100 Mońki, tel. 47 711 82 51
- Komenda Powiatowa Policji w Mońkach Al. Niepodległości 7, 19-100 Mońki, tel. 47 712 12 00
- Urząd Miejski w Mońkach ul. Słowackiego 5a, 19-100 Mońki tel. 85 716 25 87 (od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu).
- 112 - nr alarmowy, bezpłatny, obowiązuje na terenie całej Unii Europejskiej,
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe tel. 601-100-100 - nr alarmowy.

7. Podsumowanie

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych na terenie gminy Mońki jest dokumentem, który powstał w wyniku oględzin miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi. Analiza ma na celu uświadomić mieszkańcom gminy Mońki o panujących zagrożeniach na obszarach wodnych.